

VALOSHOW -SUUNNITTELUHANKE

29.8.2023 – 31.12.2024

NILSIÄ - TAHKO - JUANKOSKI

Nilsiän kuntakeskuksen kehittämisyhdistys NIKE ry hankehallinnoijana, yhteistyössä Tahkon kyläyhdistys ry:n ja Juankosken Ruukki ry:n kanssa, suunnittelun toteutus LITE-designs.

YHTEENVETO 31.12.2024

1 / 9

1. HANKKEEN TAUSTAA

Nilsin kuntakeskuksen kehittämisyhdistys NIKE ry, Tahkon kyläyhdistys ry ja Juankosken Ruukki ry ovat itsenäisinä toteuttaneet lukuisia kehittämishankkeita, joilla on lisätty oman alueen viihtyisyyttä ja vetovoimaa, niin paikallisten asukkaiden kuin matkailijoidenkin joukossa. Yhdessä pohdittiin, mitä yhteisiä, samankaltaisia kehittämistoimenpiteitä voisi olla ja miten eri alueet ja toimenpiteet toisiinsa linkitettyinä houkuttelisivat asukkaita ja matkailijoita ympäri vuoden tutustumaan eri alueisiin? Näin päädyttiin yhteiseen Valoshow -suunnitteluhankkeeseen, jossa suunnitellaan elämykselliset, teemasisällölliset valaistuskohdeet Tahkolle, Nilsin keskustaan ja Juankosken ruukkialueella, räätälöitynä kunkin yhdistyksen omiin ympäristöihin.

Suunnitteluhankkeen kustannusarvio oli 39.890€, jakaantuen ostopalveluihin 37.860€, muihin kuluihin 188€ ja vastikkeettomaan työhön 1.842€. Hankkeen rahoitus toteutui Kehittämisyhdistys Kalakukko ry:n myöntämästä Leader-avustuksesta 35.901€, vastikkeettomasta työstä 1.842€ ja yhdistysten omarahoituksesta 2.147€.

2. HANKKEEN TAVOITTEET

Valoshow -suunnitteluhankkeen tavoitteena oli suunnitella elämykselliset, teemasisällölliset valaistuskohdeet Tahkolle, Nilsin keskustaan ja Juankosken ruukkialueella. Valaistuskohdeiden suunnittelun tavoitteena oli, että siinä ilmennetään kohteen teemallisuus ja kohteiden valaistusta on muunneltavissa vuodenaikojen, merkkipäivien ja alueella järjestettävien tapahtumien mukaan. Lisäksi tavoitteena on, että kohteen valaistussisältöjä voitaisiin räätälöidä proaktiivisesti paikan päällä tai etänä ja valaistukseen on kytkettävissä lisäelementtejä ja -efektejä (esim. ääni ja kuva mobiiliympäristössä).

Valaistuskohdeiden tarkoituksena on vahvistaa alueensa omaleimaisuutta ja identiteettiä. Kohteiden yhteisenä liittymäpintana on kytkeytyminen Tahkon matkailualueeseen, tarjoten uusia mielenkiintoisia tutustumiskohteita ydinalueella ja sen ulkopuolella.

Hankkeen käynnistyessä suunnittelun kärjeksi otettiin kehittää suunnittelukohteisiin valoteemaisia vetovoimatekijöitä, joilla saataisiin houkutteltua matkailijoita seudulle. Tavoitteena luoda matkailun vetovoimaa pimeän ajan kaudelle mutta myös ympärivuotisesti (vrt. päivänvaloteokset, suihkulähteet ja elementit, jotka toimivat sekä pimeällä että päivänvalossa), kehittää valotaiteen avulla keskustojen houkuttelevuutta ja paikallista identiteettiä sekä kehittää ilmaisten elämysten lisäksi ostettavia lisäpalveluja.

3. HANKKEEN TOTEUTUS

Valoshow- suunnitteluhanke toteutettiin hankkeella valitun asiantuntijayrityksen, LITE-designs johdolla ja Nilsin kuntoskeskuksen kehittämisyhdistys NIKE ry:n ohjauksessa. Hanke käynnistyi varsinaisesti elokuussa 2024 ja hanke päättyi 31.12.2024.

Hankkeen aluksi oli kaksi Ideoiden sytyttäjät Teams -tilaisuutta, joissa esimerkkien kautta saatiin inspiraatioita ja näkökulmia eri aloilta ja tekniikoista valoteoksen toteuttamiseksi. Nämä tilaisuuden olivat avoimia kaikille Juankosken, Nilsin ja Tahkon toimijoille. Tilaisuuk-sien teemat olivat keskiviikkona 21.8. klo 12-14; teemapuistot (Fantasia Works, Jere Ruot-salainen), valotapahtumat (Jyväskylän kaupunki, Jani Ruotsalainen) ja elämys/ peli/ tekoäly (Taustamarkkinat BGMT, Sari Hallikainen) sekä torstaina 22.8. klo 13-15; tuli (Otto Savi-maa, Pyroman Finland), vesi (Dancing Fountains/ Suomen Ilotulitus, Markku Aalto) ja valo (LITE-designs, Ari Tiilikainen).

Hankkeen paikkakuntakohtaiset työpajat olivat syyskuussa; Juankoskella 5.9., Tahkolla 12.9. ja Nilsissä 19.9. Työpajojen jälkeen oli vielä kussakin paikassa pienimuotoinen koe-valaistus (demo-esitys) illan hämärtyessä.

Työpajojen jälkeen asiantuntijapalveluyritys LITE designs asiantuntijatiimeineen: - Nilsä; Ari Tiilikainen (valaistus), Ville Mäkikoskela (kivenveistäjä), Emma Fält (taiteilija, yhteisö-taide, äänitaide, kaupunkisuunnittelu), - Tahko; Ari Tiilikainen (valaistus), Saija Vihervuori (maisema-arkkitehti / taiteilija), - Juankoski; Ari Tiilikainen (valaistus), Jere Ruotsalainen (teemapuistot, museot, elämyspuistot), Kimmo Lesonen (tekoäly), kokosivat työpajojen tulokset ja ideat yhteen ja koostivat niistä kullekin kohteelle useita pohjasuunnitelmia.

Suunnitelmat, kohteet ja toteutusmahdollisuudet käytiin läpi alueellisissa työpajoissa, Tahko ja Juankoski 10.12. ja Nilsä 18.12. Työpajoissa valikoitiin kustakin kohteesta kah-desta kolmeen suunnitelmaa vielä tarkempaan tarkasteluun ja mahdolliseen toteutukseen.

Yhteistyötahot

Hankkeen työpajoissa oli edustettuina monia yhteistyötahoja riippuen aina kohteesta; yh-distykset, Kuopion kaupunki, pitäjäraadit, matkailuyritykset, aluseurakunta, paikalliset yri-tykset, taiteilijat jne.

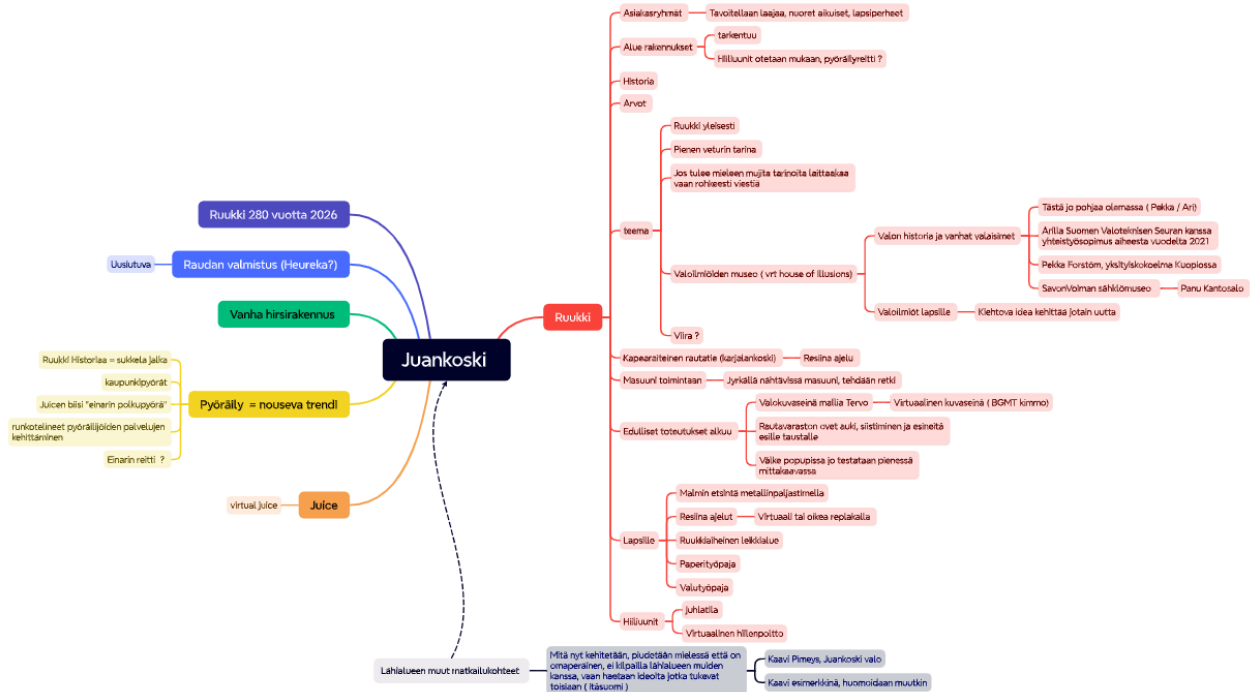
4. HANKKEEN TULOKSET JA TYÖPAJOJEN YHTEENVETO

Valoshow -suunnitteluhankkeen tuloksena saatiin kuhunkin suunnittelukohteeseen, Tahko, Nilsian keskusta ja Juankosken ruukkialue kahdesta kolmeen konkreettista, toteutettavissa olevaan kohdevalaistus suunnitelmaa alustavine kustannusarvioineen sekä useita laajempia suunnitelmia valaistus- ja elämyskokonaisuuksista. Hankkeen asiantuntijoiden kautta saatiin uusia näkökulmia, uusia tapoja ja uusia mahdollisuuksia kehittää alueiden matkailullista vetovoimaa. Lisäksi vahvistettiin alueiden ja niiden toimijoiden kytkeytymistä Tahkon matkailualueeseen.

Syyskuun työpajojen tuloksena syntyi Miellekartat ja ideoista valittiin jatkotyöstöön 5 - 10 ideaa. Joulukuun työpajoissa nostettiin kullekin paikkakunnalle em. kärkikohteet, jotka ovat sellaisia, joiden toteutukseen pyritään joko Kuopion 250 -juhlavuonna 2025 tai viimeistään 2026, jolloin esim. Juankosken Ruukki täyttää 280 -vuotta. Lisäksi suunnitelmissa on laajempia ja kalliimpia ideoita, jotka vaativat pidempiaikaisempaa valmistelua niin suunnittelun kuin rahoituksen järjestämisen osalta.

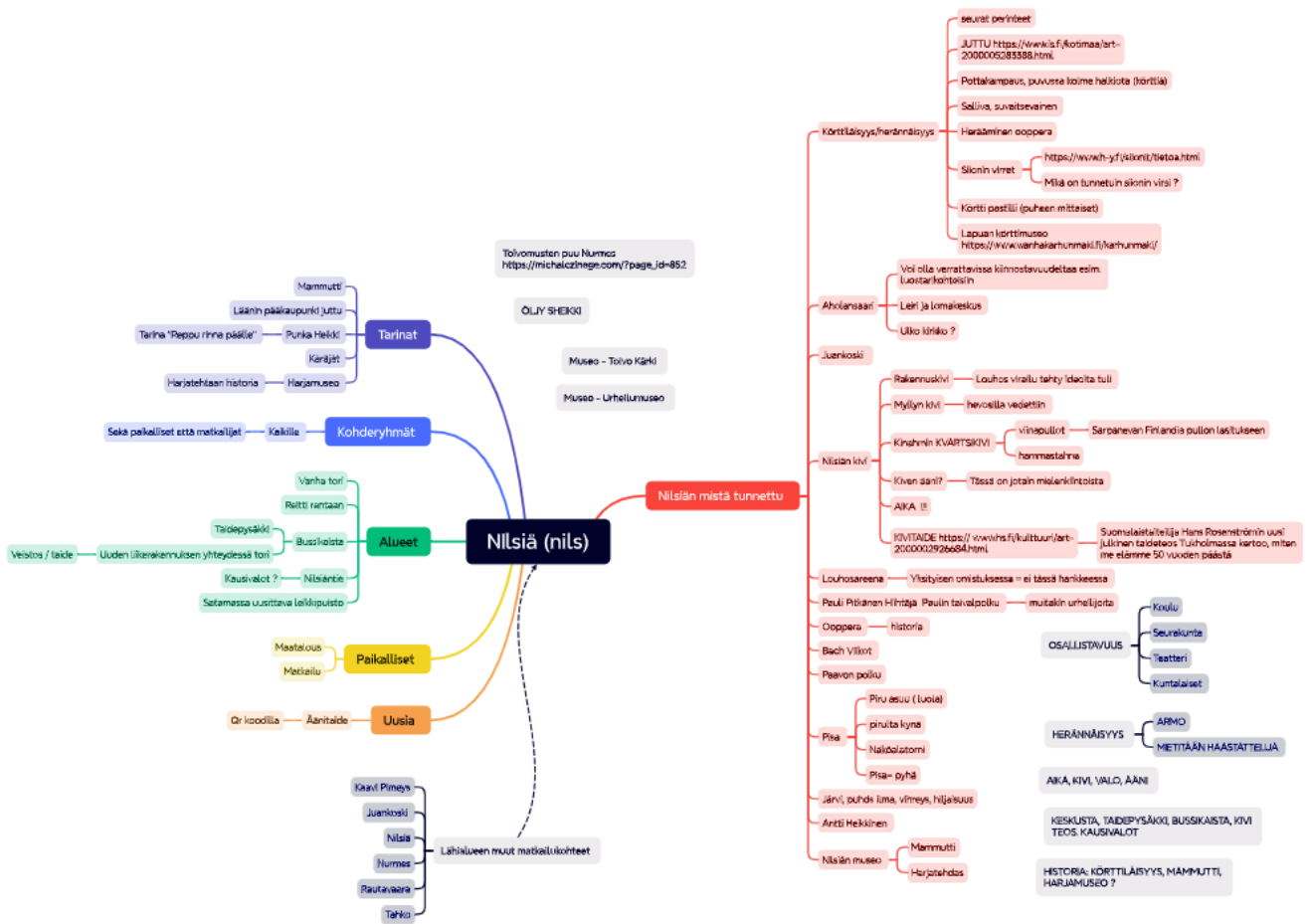
Seuraavassa Miellekartat ja kohteet paikkakunnittain listattuna. Paikkakuntakohtaiset kohdekuvaukset ja karkeat toteutuksen kustannusarviot erillisinä liitteinä. Liitteenä myös esimerkkejä kausivaloista ja selfie pisteistä. Suunnittelu on hankkeen laajuuden vuoksi idea- / luonnossuunnitelmatasoa, kaikki suunnitelmat vaativat jatkotyöstöä.

JUANKOSKI

- 2025 -2026
 - Selfie piste
 - Veturitallin valaistus
 - Veturitallin näyttely ja Ruukin pässin puisto (lasten leikkipuisto)
 - Rautavaraston näyttelytila
 - Ruukkialueen vanhojen rakennusten valaistus kunnostusten edetessä
- 2026
 - Ruukki 280-vuotta tapahtumat (valotapahtumat ja Raudan synty-valo-tuli-ääni-installaatio)
- 2027–2034
 - Ruukinpajan toimintaa kuvaava Elämyksellinen näyttely / museo (rakennusten korjauksien etenemisen mukaan)
 - Valoilmiöiden museo; historiaa ja valoelämyksiä (rakennusten korjauksien etenemisen mukaan)
 - Historia-aiheinen valokuvaseinä
 - Vanhat esineet esille ruukin alueelle (ulkoilmagalleria)
 - Ruukkialueen elämyspolku tai pyöräilyreitti (ruukin kohteet, Hiiliuunit, mahdollinen mobiiliopastus)

NILSIÄ

- 2025 - 2026
 - Selfie piste
 - Kausivalaistus keskustaan
 - Nilsin kirkon julkisivuvalaistus tai jopa valo-ääniteos (alueseurakunnan hanke)
 - Taidepysäkki ja Nilsin kiven hyödyntäminen
- 2027-2034
 - Vesiaihe Nilsin satamaan (erikoisuus erityisesti talvi-ilme, jäätyminen veistokseksi)
 - Herännäisyys ja körttiläisyys Nilsin matkailun vetovoimatekijäksi
 - "Kävellys" - Tarinoiden polut (kivi, valo, ääni, tarinatyöpajat), Taide-hanke, jossa yhdistyy valo, kivi, ääni ja nilsiläisten tarinat
 - Kiveen tallennettu - vieraskirja

TAHKO

- 2025
 - Selfie piste
 - Elämyspolku, valokätköily (Huutavanholma - Näköalatorni- Mäkiaution Rotko)
 - Ponttonisillan valaistus
 - Turistirinteen lumetus show (alkuun pilotti osaksi syksyn valotapahtumien sarjaa)
- 2027 - 2034
 - Pitkäkestoinen valotapahtuma Tahkolle alkaen 2026 (Välke 2025 jatkoa), 4-6 ajanjaksoa pimeänajan jaksolla + päivänvaloteos
 - Eturinteiden elämysvalaistus
 - Tulevaisuuden kaksitoiminen valaistus, valkoinen televisiointeja varten ja värit päivittäisiin teemailtoihin "värilaskut" valoshowt, ääni striimataan
 - Tahkolahden Dancing Fountains -vesishow

- Keväästä - pitkälle syksyyn, kaluston hyödyntäminen talvikäytössä jäätaideteoksen toteuttamiseen (suihkuja ja vesiscreeni kokonaisuus, vesiscreenissä voisi esittää myös sponsorien mainoksia)
- Tahkon torin kehittäminen, esteetön Tahkolahden reitti
 - Toripinnan mosaikki -teos Nilsin kivistä
 - Tahko Monumentin valaistuksen uudistus ”vierivä kivi”
 - Esteetön reitti Tahkolahden ympäri (valotapahtuman sijoituskohteita)
- Teemapuistoidea (ulkotilan pakohuonepeli tai muu Selviytyjät henkinen aktiviteetti)
- Aholansaaren Körttiläisyys-teema (uskonnollinen ja historiallinen ilme)
- Liikunnallisten aktiviteettien tuunaaminen valolla (hohtolentopallo, käsipallo, curling)

Välke -valotapahtuma

Valoshow -suunnitteluhankkeen aikana toteutettiin omana tapahtumana hankkeena Välke pop-up -tapahtuma 16.11–17.11.2024 osana Kuopio 250 -juhlavuoden käynnistymistä. Valotapahtumalla luotiin maistiaisvalaistuksen mahdollisuuksista eri kohteiden esille tuomisesta ja samalla tuotiin Kuopio maaseutualueita esiin Kuopio 250-juhlavuoden hengessä.

VÄLKE -VALOTAPAHTUMA
Juankosken, Nilsin ja Tahkon pop-up kohteet
Valaistut kohteet: Juankoski, Veturitalli; Nilsia, Nilsin kirkko; Tahko, Tahkon silta
Kaikkien kohteiden valaistus on päällä lauantaina 16.11. klo 16-24 ja sunnuntaina 17.11. klo 16-21
Kohteiden erillisohjelmat lauantaina 16.11.2024

Juankoski, ruukkialue

- Klo 11-18, Museo Brunou, Muinaislöydökset ja -asuinpaikat Juankoskella -näyttely
- Klo 16-19, Veturitalli, Ruukin Pässin jäljillä esitys
- Veturitallin ympäristö, aarteenetsintää metallinpaljastimella

Nilsia, Nilsin kirkko

- Välkkeen urkusointi
- Klo 16, Urkukertomus kaikelle kansalle "Jeesus tynnyttää myrskyn"
- Klo 17 ja 18, Valojen välkettä ja urkumusiikkia, urkuja soittaa Harri Siljala

Tahko, Tahkon silta ja keskusta

- La klo 16-24 ja su klo 16-21, Veden kosketus, vesiscreeni -videovaloteos Tahkolahdella
- Klo 20, Juojärven Aarnitulet -tulishow "Päivänsäde ja menninkäinen", hotellin ja Piazzan piha
- Klo 21, kokko, Tahko Event Park

VAPAA PÄÄSY!
Tapahtuma on osa Kuopion 250-juhlavuoden Välke-valotapahtumaa.

Yhteistyössä alueiden toimijat ja yritykset!

Jukka Savolainen, puheenjohtaja, NIKE ry

Jari Kosonen, varapuheenjohtaja, NIKE ry

Ari Tiilikainen, valaistussuunnittelija, LITE-designs